

Beslut

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Kunskapsgymnasiet Malmö i Malmö kommun

Huvudman för Kunskapsskolan i Sverige AB

2011-06-17

info@kunskapsskolan.se (huvudman)

1 (14)

Dnr 44-2011:2887

Rektorn vid Kunskapsskolan i Sverige AB

christian.dreyer@kunskapsgymnasiet.se

Tillsyn i den fristående gymnasieskolan Kunskaps- gymnasiet Malmö

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplan och övriga författningar som rör skolväsendet inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Kunskapsgymnasiet Malmö skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Kunskapsgymnasiet bedriver gymnasieutbildning där kraven på elevens ansvar är stort, vilket gagnar vissa elever medan andra inte hanterar den självständighet som konceptet innebär. Skolans lärare handleder eleverna personligen och utvecklar en nära kontakt med eleverna som uppskattas av båda lärare och elever. I handledningssammanhanget möjliggörs också att elevernas kunskapsutveckling och bedömningen av kunskaperna blir en gemensam egendom för lärare och elever. Skolans rektor bedriver med hjälp av centralt utformade verktyg en god uppföljning av resultaten i skolan och har stor kännedom om skolans inre arbete, inte minst genom återkommande strukturerade samtal med personalen.

Tillsynen visar att Kunskapsgymnasiet måste säkerställa att alla enskilda elever garanteras undervisning som är obligatorisk motsvarande minst 2180 timmar. Denna undervisning kan utformas som lektioner handledning eller som så kallade workshops. Schemaläggning och lärarbemanning måste planeras så att undervisningstid erbjuds alla elever.

2011-06-17

2 (4)

Dnr 44-2011:2887

Trots skolans uttalade individfokus behöver utbildningen förändras för att bättre motsvara de behov den elevgrupp har som inte självklart anammar det självständiga arbetssättet. Skolans resultat på samhällsvetenskapsprogrammet år 2010 är låga; 46 procent nådde inte upp till resultat som ger slutbetyg. För eleverna på naturvetenskapsprogrammet är situationen något bättre, men 15 procent av eleverna erhåller inte slutbetyg. Skolan behöver således utveckla undervisningen både avseende planering på skolnivå och utformningen av undervisningen för respektive elev. Skolans stödinsatser behöver också förändras så att den motsvarar behoven hos eleverna i större utsträckning och att det erbjuds tillräckligt med stöd under de tre studieåren. De utvecklingsinsatser som genomförs behöver syfta till att förändra den resultatbild som Kunskapsgymnasiet uppvisar där en betydande del av eleverna på samhällsprogrammet inte får slutbetyg efter sina tre år på Kunskapsgymnasiet.

Skolan behöver med bakgrund av ovan hitta former för att få fler elever att delta i undervisningen då en stor del av de låga resultaten i form av andelen elever som får slutbetyg är kopplat till hög frånvaro. Med anledning av detta behövs det också utformas regler för sena ankomster som gagnar lärandet och som lärarna följer på ett konsekvent sätt.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen bedömer att skolans namn alljämt uppfyller kraven för fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolinspektionen har i tillsynen av Kunskapsgymnasiet Malmö identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte eleverna möjlighet att nå lägst grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. (1985 års skollag 9 kap. 8§, Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna, kursplanerna).
- Svenska som andraspråk erbjuds inte i enlighet med författningen. (9 kap. 8 § skollagen, 5 kap. 2 § gymnasieförordningen).
- Skolan är inte i alla delar avgiftsfri för eleverna. (9 kap. 10 § första och tredje styckena 1985 års skollag).

2011-06-17

3 (4)

Dnr 44-2011:2887

Skolinspektionen har i tillsynen av Kunskapsgymnasiet Malmö identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Lärarna använder inte resultaten från de nationella proven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning (9 kap. 8 § 1985 års skollag, 2 kap. 9 § första stycket förordningen om fristående skolor, 7 kap. 5 § gymnasieförordningen).
- Utbildningen är inte utformad efter alla elevers förutsättningar, tänkande, behov och erfarenheter (1985 års 9 kap 8 § skollag, Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer, 8 kap. gymnasieförordningen).
- Skolans ordningsregler tillämpas inte konsekvent och tillämpningen äventyrar den ömsesidiga respekten mellan elever och lärare (1 kap. 2 § och 9 kap 8 § 1985 års skollag, Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer).
- Skolans stödinsatser är inte tillräckliga och åtgärdsprogrammen motsvarar inte författningens krav (1 kap 2 § och 9 kap. 8 § 1985 års skollag, 2 kap. 7 a § förordningen om fristående skolor, 8 kap. gymnasieförordningen, Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1–2

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 17 december 2011.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

2011-06-17

4 (4)

Dnr 44-2011:2887

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Annette Johnsson och jurist Maria Rydnér.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind

Enhetschef

Cecilia Palmqvist

Utredare/Föredragande

Kopia till

Utbildningsdirektör Matz Nilsson, Malmö kommun

Malmö kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Kunskapsgymnasiet

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Malmö kommun under 2010 och 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Kunskapsgymnasiet den 12 och 13 april 2011.

Huvudmannen för Kunskapsgymnasiet Malmö får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare och elever samt kuratorn och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna genomförde också besök i verksamheten. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Kunskapsgymnasiet Malmö

Skolan	Antal elever
Fristående gymnasieskola	293

Källa: Kunskapsgymnasiet Malmö 2011-05-18

Här ska beskrivning relevant för tillsynen in

Skolinspektionen alt. Skolverket beslutade den 28 juli 2004 att Mobila- Malmö har rätt till bidrag för Samhällsvetenskapliga programmet och Naturvetenskapliga programmet från och med bidragsåret 2005. Utbildningen/utbildningarna har i bidragshänseende förts till Samhällsvetenskapsprogrammet respektive Naturvetenskapsprogrammet.

Huvudman för skolan är aktiebolaget Kunskapsskolan i Sverige AB med organisationsnummer 556566-1815.

Skolan har bytt namn till Kunskapsgymnasiet Malmö, vilket skedde våren 2005. Skolan hade vid tillsynsbesöket 293 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Malmö kommun, men skolan har även elever från Burlöv, Kävlinge, Lomma, Svedala, med flera.

Verksamheten vid Kunskapsgymnasiet startade läsåret 2006/2007 och omfattar utbildningarna Samhällsvetenskapliga programmet och Naturvetenskapliga programmet. Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94.

Undervisning och organisation baseras på en individuell studieplanering, personlig handledning och ett webbaserat studiematerial som alla Kunskapsgymnasier i Sverige tar del av. Undervisningen består av föreläsningar, så kallade workshops och reguljära lektioner. Eleverna är organiserade i basgrupper om 20 elever.

Skolan är belägen i området Västra hamnen i Malmö, där företag, bostäder och högskolan också finns. Idrottsundervisningen äger rum i lokaler i andra delar av Malmö. Skolan har en lunchrestaurang i sina lokaler.

Kunskapsgymnasiet har en lärarpersonal motsvarande 15 heltidstjänster, en kurator på 50 procent, en skolsköterska på 20 procent, samt en rektor i vars tjänst även rymmer undervisning. Skolans lärare, med undantag av två är behöriga för den undervisning de bedriver.

Tillsynsprotokoll för Kunskapsgymnasiet Malmö

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Kunskaper

Bedömningsområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever möjlighet att nå grundläggande behörighet till universitets- eller högskolestudier.

Författningsstöd:

1985 års skollag 9 kap. 8§

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna

Kursplanerna

Motivering:

Av eleverna på Samhällsvetenskapliga programmet som avslutade sina studier 2010 nådde 46 procent inte upp till resultat som ger dem slutbetyg. För eleverna på Naturvetenskapliga programmet ser resultaten bättre, men det är 15 procent som inte heller på det programmet får slutbetyg och som således inte får betyg i något eller några ämnen. Detta innebär att de heller inte är behöriga till universitets- och högskolestudier. Av skolans kvalitetsredovisning framgår att man inte heller har 100 procent som mål för skolan, vilket framstår som anmärkningsvärt då det utgör målet för utbildningen. En sådan målsättning kan inte tolkas på annat sätt än att skolan inte heller har förväntningarna på att alla elever ska nå slutbetyg. Eftersom kraven för att erhålla slutbetyg är att eleven får betyg på avslutade kurser, betyget IG inkluderat, kan kravet på hundra procentig slutbetygsfrekvens inte betraktas som onåbart, även om skolan har elever med bristande förkunskaper från grundskolan.

De genomsnittliga betygspoängen för elever som får slutbetyg ligger på 15,9 för Naturvetenskapliga programmet och 15,4 för Samhällsvetenskapliga programmet. Andelen elever av de med slutbetyg som får grundläggande behörighet till universitet och högskola är 94 procent för Naturvetenskapliga programmet och 93 procent för Samhällsvetenskapliga programmet. Skolans allvarligaste problem avseende kunskapsresultaten är således att det är en så stor andel av eleverna som inte får slutbetyg. De resultat på de nationella proven som skolan redovisat visar att skillnaderna mellan betygen på proven skiljer sig markant mot de betyg eleverna får i de kurser som det ges nationella prov i. I kurserna svenska B och engelska B är det 40 respektive 23 procent som inte når minst betyget Godkänd, medan däremot bara 4 procent av eleverna inte lyckas nå upp till de betygen på proven i svenska och 1 procent som inte lyckas på proven i engelska. Skolan behöver klargöra vari de markanta skillnaderna mellan provbetyg och kursbetyg består.

Av intervjuer med rektorer och lärare framgår att orsaken till den höga andelen elever som inte får slutbetyg är hög frånvaro. Rektorn behöver dock göra ytterligare ansträngningar för att få eleverna att närvara på lektioner och arbetspass. Eftersom skolans koncept baseras på att eleven i hög grad ska vara medveten om sina behov behöver skolan se till att de elever som saknar denna insikt får möjlighet att lära sig detta tidigt så att konsekvenserna inte behöver bli så stora. Skolans system för stödåtgärder behöver också behandlas i det förändringsarbetet som skolan behöver vidta för att få eleverna att delta i undervisningen i högre grad. Se nedan under rubriken Särskilt stöd.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Lärarna använder inte resultaten från de nationella proven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Författningsstöd:

2 kap. 8 § förordning om fristående skolor

2 kap. 9 § första stycket förordningen om fristående skolor

7 kap. 5 § gymnasieförordningen

Motivering:

Skillnaderna mellan de nationella proven och kursbetygen är stora i kurserna Svenska B och Engelska B, vilket redovisas ovan under rubriken Måluppfyllelse och resultat. Skolan behöver ytterligare undersöka och fastställa vad detta beror på. Frågor man kan behöva ställa sig är huruvida undervisningen i allt väsentligt utgår ifrån målen, om eleverna betygssätts utifrån kursplanernas betygskriterier och om elevernas närvaro i sig har betydelse för bedömningen av deras kunskaper. Lärarna var vid intervjuerna medvetna om skillnaderna men uppfattade att de nationella proven, i synnerhet i svenska inte motsvarade kursens innehåll och att eleverna misslyckats med andra kunskapsområden som kursen innehållit. De nationella proven har inte heller för avsikt att täcka alla kunskapsmål, däremot är resultaten en fingervisning om vilken kunskapsnivå eleverna befinner sig på. Rektorn och lärarna behöver undersöka om ett annat upplägg av undervisningen är mera ändamålsenligt för att eleverna i större utsträckning ska kunna nå målen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Utbildningen är inte utformad efter alla elevers förutsättningar, tänkande, behov och erfarenheter.

Författningsstöd:

9 kap 8 § 1992 års skollag

8 kap. gymnasieförordningen

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Kunskapsgymnasiets koncept bygger på elevernas eget ansvar att se sina behov av undervisning och handledning. Denna form var uppskattad av de elever som Skolinspektionen intervjuade. Det framgår dock av intervjuer att det är många elever som inte kommer till skolan och deltar i undervisningen. Skolan behöver hitta former för att nå de eleverna innan det börjar bli bekymmer med frånvaron. Skolan vidtar en rad åtgärder för att komma till rätta med frånvaroproblemen, men med bakgrund av det stora antalet elever som inte får slutbetyg på grund av för stor frånvaro, krävs ytterligare insatser från skolan.

Tillsynen visar att ett tiotal eleverna i årskurs 1 under läsåret 2009/2010 fick gå om eller hållas kvar under en tid i årskurs 1, eftersom de inte tillgodogjort sig kunskaper som gjorde det möjligt för dem att fortsätta upp i årskurs 2, enligt rektorns bedömning. Att förlänga gymnasiestudierna är en ingripande åtgärd för en elev och bör användas med försiktighet. Inte minst med bakgrund av undervisningstidens planering måste skolan i högre grad utveckla möjligheterna att anpassa undervisningen efter elevernas behov så att antalet elever som måste gå om läsår eller delar av läsår minimeras.

Skolan behöver också utveckla sina stödrutiner kopplat till detta område. Se nedan under rubriken Särskilt stöd.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolans ordningsregler tillämpas inte konsekvent och tillämpningen äventyrar den ömsesidiga respekten mellan elever och lärare.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § 1985 års skollag

9 kap 8 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Skolan har nyligen infört en regel för att motverka sena ankomster. Regeln innebär att elever som kommer för sent inte släpps in i klassrummet. Av intervjuer med elever och lärare framkommer att lärare tillämpar den här regeln på olika sätt. Det förekommer också att elever inte släpps in i undervisningslokalen trots att den sena ankomsten beror på att läraren under lektionen före har dragit över tiden.

Skolan behöver undersöka om det verkligen gynnar elevernas lärande att utebli från lektionerna i synnerhet med bakgrund av att man har problem med att elever inte närvarar på lektionerna. Skolan behöver se till att eleverna kommer i tid på ett sätt som inte äventyrar deras möjligheter att ta del av undervisningen samt skapa ett gemensamt förhållningssätt kring hur lärarna hanterar regeln.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och tillgång****Bedömning:**

Svenska som andraspråk erbjuds inte i enlighet med författningen.

Författningsstöd:

9 kap 8 § 1985 års skollag

5 kap. 2 § gymnasieförordningen

Motivering:

Kunskapsgymnasiet har elever som inte har svenska som modersmål och som lärarna bedömer behöver läsa svenska som andraspråk. Skolan erbjuder bara undervisning i kurserna Svenska A och Svenska B. Med bakgrund av att det är så många som 40 procent som inte lyckas nå målen i kursen svenska B kan avsaknaden av svenska som andraspråk vara en förklaring till det resultatet. Det kan således vara så att en grupp av elever som läst och läser kurserna Svenska A och B istället skulle läsa eller ha läst

Svenska som andraspråk A och B. Skolan behöver se till att kursen Svenska som andraspråk erbjuds på skolan för de elever som behöver och önskar detta.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolans stödinsatser är inte tillräckliga och åtgärdsprogrammen motsvarar inte författningens krav.

Författningsstöd:

1 kap 2 § 1985 års skollag

9 kap. 8 § 1985 års skollag

2 kap. 7 a § förordningen om fristående skolor

8 kap. gymnasieförordningen

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Kunskapsgymnasiet har elever som inte når målen för utbildningen och enligt rektorn och lärarna beror detta på att elever är frånvarande. Skolan vidtar en rad olika åtgärder för att komma till rätta med problemen med frånvaron. De återkommande handledningstillfällena ger möjlighet att stödja och upptäcka problem, men skolan lyckas ändå inte nå alla elever. Skolans stödinsatser utgår i huvudsak från att elever som inte hänger med i undervisningen eller helt enkelt uteblir från den anmodas gå på de så kallade workshops-tillfällena. Med de resultat som Kunskapsgymnasiet uppvisar i form av andelen elever med slutbetyg kan man tyvärr konstatera att den insatsen inte varit tillräckligt effektiv. Åtgärden att erbjuda ytterligare terminer för att eleverna ska nå målen behöver skolan se över och fråga sig om inte dessa elever istället behöver mera stöd under ordinarie studietid.

Vidare visar skolan åtgärdsprogram att skolan inte analyserar elevernas behov tillräckligt, utan att behovsanalysen istället blir en förteckning över problemyttringar. Åtgärderna som nedtecknas i åtgärdsprogrammen baseras i stor utsträckning på att eleven själv ska ta ansvar för att förändra sin situation.

Skolan behöver hitta andra former för att stödja elever och utifrån elevens behov förändra studiesituationen. Skolan behöver också se till att lärarna har kunskap om hur man utformar åtgärdsprogram och hur man kartlägger stödbehov.

Bedömningsområde: Avgifter

Bedömning:

Skolan är inte i alla delar avgiftsfri för eleverna.

Författningsstöd:

9 kap. 10 § första och tredje styckena 1985 års skollag

Motivering:

Skolan arrangerade under läsåret 2010/2011 en skidresa för eleverna. Det fanns möjlighet för eleverna att välja aktiviteter som var kostnadsfria och aktiviteter som var förenade med kostnader. Kostnaden för att kunna åka skidor uppgick till 290 kronor, enligt uppgift från rektorn. Skolinspektionen rekommenderar att avgifter såsom i samband med en friluftsdag inte bör överskrida 100 kronor.

Även om det var frivilligt att delta i skidåkningen är det inte förenligt med lagstiftningen att skolan genomför arrangemang som innebär en risk att eleverna tvingas välja bort något för att det innebär avgifter. På Kunskapsgymnasiet finns det elever som har mycket olika socioekonomiska förutsättningar vilket medför att det kan vara extra känsligt med aktiviteter som innebär kostnader.